

III

*(Acte pregătitoare)***BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ****AVIZUL BĂNCII CENTRALE EUROPENE****din 20 aprilie 2016****cu privire la o propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) nr. 806/2014 în scopul instituirii unui sistem european de asigurare a depozitelor****(CON/2016/26)**

(2016/C 252/01)

Introducere și teme juridic

La 20 ianuarie 2016, Banca Centrală Europeană (BCE) a primit din partea Consiliului Uniunii Europene o solicitare de emiteră a unui aviz cu privire la o propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) nr. 806/2014 în scopul instituirii unui sistem european de asigurare a depozitelor ⁽¹⁾ (denumit în continuare „regulamentul propus”). La 1 februarie 2016, BCE a primit din partea Parlamentului European o solicitare de emiteră a unui aviz cu privire la regulamentul propus.

Competența BCE de a emite un aviz se întemeiază pe articolul 127 alineatul (4) și pe articolul 282 alineatul (5) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), întrucât regulamentul propus conține dispoziții care au incidență asupra contribuției Sistemului European al Băncilor Centrale la buna desfășurare a politicilor în ceea ce privește stabilitatea sistemului financiar în conformitate cu articolul 127 alineatul (5) TFUE, precum și dispoziții care au incidență asupra misiunilor BCE privind politicile în domeniul supravegherii prudențiale a instituțiilor de credit în conformitate cu articolul 127 alineatul (6) TFUE. În conformitate cu articolul 17.5 prima teză din Regulamentul de procedură al Băncii Centrale Europene, Consiliul guvernatorilor adoptă prezentul aviz.

1. Observații cu caracter general

- 1.1. Sistemul european de asigurare a depozitelor (European Deposit Insurance Scheme, EDIS) reprezintă al treilea pilon necesar pentru finalizarea uniunii bancare, după instituirea mecanismului unic de supraveghere (MUS) și a mecanismului unic de rezoluție (MUR). Întrucât este necesară o aliniere a răspunderii și a supravegherii, instituirea unei plase comune de siguranță pentru deponenți la nivel european reprezintă completarea logică a transferului la nivel european al responsabilității în materie de supraveghere și rezoluție bancară. Cu mecanismul unic de supraveghere și cu mecanismul unic de rezoluție pe deplin operaționale, autoritățile naționale nu mai dețin, într-o mare măsură, controlul asupra elementele esențiale care stabilesc dacă o schemă națională de garantare a depozitelor (SGD) trebuie să efectueze plăți către deponenții asigurați sau trebuie să contribuie la finanțarea rezoluției. Astfel, răspunderea privind asigurarea existenței de mijloace financiare suficiente pentru a sprijini încrederea tuturor deponenților și, prin aceasta, pentru a proteja stabilitatea financiară ar trebui să fie asumată la același nivel și transferată către EDIS. Regulamentul propus urmează recomandărilor din cadrul raportului celor cinci președinți ⁽²⁾, care a solicitat lansarea unui EDIS. Astfel cum se subliniază în raport, un sistem bancar poate fi cu adevărat uniform numai în cazul în care nivelul de încredere în siguranța depozitelor bancare este la fel de ridicat în toate statele membre. Totodată, un EDIS ar aduce beneficii rezultate din diversificarea riscurilor, ceea ce l-ar face mult mai capabil să suporte șocurile întrucât riscurile s-ar dispersa la un număr mai mare de instituții financiare, iar evenimentele de plată individuale ar deveni astfel mai puțin susceptibile să depășească capacitatea sistemului.
- 1.2. BCE este pe deplin de acord cu opinia Comisiei potrivit căreia un sistem unic de protecție a depozitelor reprezintă al treilea pilon necesar al uniunii bancare și este necesar pentru consolidarea protecției deponenților și pentru sprijinirea stabilității financiare, în acest mod contribuind la aprofundarea uniunii economice și monetare (UEM) ⁽³⁾.

⁽¹⁾ COM(2015) 586 final.

⁽²⁾ Raportul celor cinci președinți din 22 iunie 2015 privind „Finalizarea Uniunii economice și monetare a Europei”, disponibil pe website-ul Comisiei, la adresa www.ec.europa.eu

⁽³⁾ A se vedea raportul BCE din 2016 cu privire la integrarea financiară în Europa, „Raportul celor cinci președinți” din 22 iunie 2015 privind „Finalizarea Uniunii economice și monetare a Europei”, disponibil pe website-ul Comisiei, la adresa www.ec.europa.eu; conferința Marjolin susținută de Mario Draghi, președintele BCE, în cadrul European Money and Finance Forum (SUERF) organizat de Deutsche Bundesbank la Frankfurt, la 4 februarie 2016, precum și prelegerea prezentată de Mario Draghi, președintele BCE, în cadrul ECB Forum on Banking Supervision, care a avut loc la Frankfurt, la 4 noiembrie 2015, ambele disponibile pe website-ul BCE, la adresa www.ecb.europa.eu

- 1.3. De asemenea, BCE apreciază faptul că regulamentul propus instituie un proces gradual de creștere a asigurării reciproce a SGD-urilor participante în vederea obținerii la final a unui sistem uniform de asigurare a depozitelor, care limitează legătura dintre bănci și stat.
- 1.4. În general, BCE apreciază faptul că regulamentul propus stabilește o foaie de parcurs și un calendar clar, cu etape de tranziție bine definite și delimitate, în vederea realizării unui EDIS deplin. În consecință, etapele de reasigurare și de coasigurare ar trebui să fie considerate etape de tranziție către asigurarea completă, care este planificată să înceapă în 2024. Această abordare etapizată ia în considerare faptul că este necesar să se realizeze progrese suplimentare și în alte domenii ale uniunii bancare și ale UEM, privite în ansamblul lor. În plus, această abordare urmărește să asigure ca, înainte de începerea etapei de asigurare completă, să fie timp suficient pentru acumularea de contribuții *ex ante* în cadrul întregii uniuni bancare. În sfârșit, instituțiile de credit afiliate la SGD-urile participante vor beneficia de tratament egal în momentul în care se stabilesc contribuțiile corespunzătoare ale acestora, prin luarea în considerare a riscurilor specifice instituției raportate la toate celelalte instituții de credit din uniunea bancară. Pentru a susține și mai mult credibilitatea EDIS și pentru a rupe în mod eficient legătura dintre bănci și stat la nivel național, ar trebui ca, cel mai târziu la începutul etapei de asigurare completă să se instituie un mecanism public comun de protecție neutru din punct de vedere fiscal.
- 1.5. Cu toate acestea, o uniune bancară care funcționează bine are nevoie și de alte etape pe lângă instituirea EDIS. În acest sens, Comunicarea Comisiei „Către finalizarea Uniunii bancare”⁽¹⁾ stabilește mai multe măsuri în vederea reducerii și mai mult a riscurilor existente în sectorul bancar și a asigurării unor condiții echitabile de concurență. În acest context, BCE subliniază importanța transpunerii depline și în timp util a Directivei 2014/49/UE a Parlamentului European și a Consiliului⁽²⁾ ca o condiție preliminară necesară pentru instituirea EDIS și, prin urmare, solicită statelor membre vizate să se conformeze acestei obligații cât mai curând posibil⁽³⁾. BCE apreciază și sprijină deplin toate celelalte măsuri de reducere a riscurilor prevăzute în comunicarea Comisiei. Aplicarea acestor măsuri trebuie să progreseze în paralel cu instituirea EDIS, nu doar pentru a asigura condiții echitabile de concurență, ci și pentru a promova integrarea financiară. Cu toate acestea, o soluție prin care tranziția de la o fază a EDIS la următoarea este dependentă de progresul înregistrat în privința reducerii riscurilor ar putea să determine întârzieri. În cazul în care se susține o astfel de abordare progresivă condițională a EDIS, ar fi necesar ca fiecare etapă de referință pentru reducerea riscurilor să fie definită în mod precis *ex ante*, ar trebui să fie verificabilă din punct de vedere obiectiv, realizabilă în mod realist și legată din punct de vedere juridic cu perioadele de tranziție dintre fazele propunerii EDIS. Pentru a se asigura că EDIS nu este amânată pe o perioadă nedefinită, lista etapelor de referință ar trebui să includă cele mai importante elemente care sunt necesare pentru consolidarea în continuare a uniunii bancare. Această listă ar trebui să se limiteze în primul rând la aspecte care au o legătură semnificativă și clară cu EDIS și nu ar trebui să se refere la discuții în curs fără un calendar clar.
- 1.6. În sfârșit, BCE consideră justificată o analiză a impactului asupra celor mai importante elemente ale propunerii care să ia în considerare regulamentul propus și interacțiunea acestuia cu legislația Uniunii, în special Directivele 2014/49/UE și 2014/59/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului⁽⁴⁾, precum și rolul Comitetului unic de rezoluție (denumit în continuare „comitetul”) în comparație cu rolul curent al organelor de decizie responsabile de SGD-urile naționale.

2. Observații specifice

2.1. Obiectivul regulamentului propus

BCE apreciază faptul că regulamentul propus urmărește să fie coerent cu Directiva 2014/49/UE prin completarea principiilor și a normelor acesteia⁽⁵⁾. Funcția de bază a unei SGD prevăzute de Directiva 2014/49/UE este „de a proteja deponenții de consecințele insolvenței unei instituții de credit”⁽⁶⁾. Regulamentul propus reglementează raportul dintre EDIS, Fondul de asigurare a depozitelor (Deposit Insurance Fund, DIF) și SGD-uri, în care schemele naționale rămân pe deplin responsabile pentru compensarea deponenților. În acest context, BCE consideră că este necesar să se precizeze în mod expres în textul regulamentului propus că EDIS are de asemenea obiectivul de a asigura cel mai înalt nivel posibil de protecție a deponenților în toate statele membre ale uniunii bancare.

(1) COM(2015) 587 final.

(2) Directiva 2014/49/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 privind schemele de garantare a depozitelor (JO L 173, 12.6.2014, p. 149).

(3) S-a estimat că statele membre din zona euro în care transpunerea nu s-a realizat încă își vor fi îndeplinit această obligație până la sfârșitul primului trimestru al anului 2016.

(4) Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și de modificare a Directivei 82/891/CEE a Consiliului și a Directivelor 2001/24/CE, 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2005/56/CE, 2007/36/CE, 2011/35/UE, 2012/30/UE și 2013/36/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010 și (UE) nr. 648/2012 ale Parlamentului European și ale Consiliului (JO L 173, 12.6.2014, p. 190).

(5) A se vedea considerentul 15 al regulamentului propus.

(6) A se vedea considerentul 14 al Directivei 2014/49/UE.

2.2. Domeniul de aplicare al EDIS

BCE apreciază de asemenea faptul că regulamentul propus ar trebui să se aplice tuturor SGD-urilor care sunt recunoscute în mod oficial în statele membre participante la uniunea bancară conform Directivei 2014/49/UE⁽¹⁾, și anume SGD-urile statutare, SGD-urile contractuale și sistemele instituționale de protecție, precum și instituțiile de credit afiliate la astfel de scheme. Cu toate acestea, toate instituțiile de credit care au acces la resursele EDIS trebuie reglementate și supravegheate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁽²⁾ și al Directivei 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului⁽³⁾. Aceasta este în deplină concordanță cu recomandarea din cuprinsul raportului celor cinci președinți conform căreia domeniul de aplicare al EDIS ar trebui să coincidă cu domeniul de aplicare al MUS, iar comisioanele bazate pe riscuri ar trebui să fie plătite de către toate băncile participante din statele membre. De fapt, doar un regim de protecție a creditelor uniform și exhaustiv va realiza un nivel egal de încredere a deponenților în cadrul uniunii bancare, împiedicând astfel producerea unei fragmentări a pieței și denaturarea concurenței.

2.3. Guvernanța EDIS

BCE apreciază faptul că EDIS va fi administrat de comitet. Este important că EDIS este administrat de un organism independent al Uniunii care este protejat împotriva influențelor politice și care va asigura accesul la Fondul de asigurare a depozitelor în condiții egale pentru toate SGD-urile. Comitetul ar trebui să se aștepte să beneficieze de efectele sinergice ale administrării simultane a fondului de rezoluție și a fondului de asigurare a depozitelor, în special prin faptul că se poate baza pe experiența pe care a acumulat-o în cursul exercitării sarcinilor sale legate de rezoluție în contextul administrării fondului unic de rezoluție (Single Resolution Fund, SRF). Aceasta poate conduce la o eficiență mai ridicată, întrucât activitățile de administrare și de investiție necesare în cazul ambelor fonduri necesită cunoștințe și experiență similare. Totuși, realizarea acestor noi sarcini în mod eficient poate impune alocarea de resurse suplimentare comitetului (a se vedea punctul 2.9). Atât resursele pentru fondul unic de rezoluție, cât și cele pentru fondul de asigurare a depozitelor trebuie să fie repartizate în mod clar în conformitate cu scopurile lor corespunzătoare, evitându-se în special riscul ca resursele pentru protecția depozitelor să fie combinate și eventual „consumate” în scopuri de rezoluție.

BCE apreciază mecanismele propuse prin care BCE are dreptul să desemneze un reprezentant permanent care poate participa la reuniunile tuturor sesiunilor comitetului, inclusiv sesiunea plenară EDIS și sesiunea plenară comună.

În sfârșit, BCE apreciază faptul că doar autoritățile naționale de rezoluție sau autoritățile naționale desemnate sunt membre ale organelor de decizie ale EDIS. Nicio entitate privată care administrează o SGD națională nu va putea să fie implicată în mod direct într-o sesiune plenară EDIS. BCE apreciază această restricție și reamintește că, potrivit definiției de la articolul 2 alineatul (1) punctul 18 din Directiva 2014/49/UE, doar autoritățile (publice) desemnate au dreptul să participe în colegii de rezoluție. De fapt, având în vedere că entitățile private care administrează SGD-urile sunt deținute în anumite state membre de asociații bancare, faptul că li se acordă acces la informații confidențiale cu privire la bănci care reprezintă concurența poate ridica probleme grave cu privire la confidențialitatea comercială.

2.4. Reducerea la minimum a costurilor pentru lichidarea și supravegherea utilizării EDIS

Analizând procedura de rezoluție, în cazul căreia Directiva 2014/59/UE prevede în mod expres că autoritățile de rezoluție ar trebui să încerce să reducă la minimum costurile rezoluției și să evite distrugerea valorii, autoritățile responsabile cu lichidarea ar trebui să aibă de asemenea drept obiectiv general reducerea la minimum a costurilor de lichidare, prin aceasta asigurând totodată reducerea la minimum a pierderilor pentru depozitele acoperite și, în consecință, pentru SGD-uri. Pentru a realiza acest obiectiv, autoritățile responsabile cu lichidarea ar trebui să aibă posibilitatea să preia din portofoliul de depozite acoperite, împreună cu alte active specifice ale instituției de credit aflate în dificultate, și să le transfere către un cumpărător din sectorul privat. Această achiziție și tipul de ipoteză

(¹) A se vedea articolul 1 alineatul (3) din regulamentul propus, care modifică articolul 2 din Regulamentul (UE) nr. 806/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 iulie 2014 de stabilire a unor norme uniforme și a unei proceduri uniforme de rezoluție a instituțiilor de credit și a anumitor firme de investiții în cadrul unui mecanism unic de rezoluție și al unui fond unic de rezoluție și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010 (JO L 225, 30.7.2014, p. 1); a se vedea de asemenea articolul 1 alineatul (2) literele (a), (b) și (c) și articolul 2 alineatul (1) din Directiva 2014/49/UE.

(²) Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (JO L 176, 27.6.2013, p. 1).

(³) Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE (JO L 176, 27.6.2013, p. 338).

care stă la baza tranzacției pot, în multe cazuri, să fie mai puțin costisitoare pentru o SGD decât plata efectivă a depozitelor garantate aflate în lichidare. În mod similar, este necesar să se precizeze în cuprinsul regulamentului propus dacă resursele financiare ale EDIS pot fi utilizate pentru punerea în aplicare a măsurilor alternative prevăzute în prezent la articolul 11 alineatul (6) din Directiva 2014/49/UE. Întrucât modul în care se desfășoară procesul de lichidare este esențial pentru protecția fondurilor SGD și, în consecință, pentru protecția fondurilor EDIS, este important ca comitetul să aibă posibilitatea să exercite un anumit control asupra procesului de lichidare național. Astfel, în mod similar cu Regulamentul (UE) nr. 806/2014, care prevede că, în cazul în care se utilizează fondurile fondului unic de rezoluție, comitetul preia procedura de rezoluție de la autoritățile naționale de rezoluție, comitetul ar trebui să aibă posibilitatea de a-și exprima opinia și în procedura de lichidare în cazul este probabil să fie necesară utilizarea resurselor EDIS. Aceasta ar asigura alinierea directă a supravegherii procedurii de lichidare cu răspunderea aferentă protecției depozitelor.

2.5. Contribuțiile bazate pe risc

BCE sprijină în mod ferm faptul că regulamentul propus introduce la nivelul întregii uniuni bancare o metodă de calculare a contribuțiilor bazate pe risc începând cu etapa de coasigurare și că desemnează comitetul pentru a stabili nivelul de contribuție a fiecărei instituții de credit în raport cu toate celelalte instituții de credit participante. Acest lucru este esențial pentru asigurarea unei repartizări corecte a contribuțiilor și a unei finanțări solide a EDIS. Gradul de risc se stabilește conform unei metode bazate pe criteriile⁽¹⁾ stabilite la articolul 74c propus. Acest calcul trebuie să ia în considerare riscul specific instituției în raport cu toate celelalte instituții de credit din uniunea bancară. Compararea acestor riscuri în cadrul uniunii bancare și ajustarea contribuțiilor corespunzătoare pe această bază contribuie la stabilirea unor stimulente adecvate pentru deciziile economice și limitează riscurile legate de parazitism și hazardul moral. Acest aspect este important pentru diminuarea preocupărilor cu privire la faptul că anumite sectoare bancare ar putea fi, eventual, „subvenționate” de alte sectoare bancare.

Un aspect important care trebuie analizat va fi dacă și, în caz afirmativ, în ce măsură abordarea bazată pe risc pentru stabilirea nivelului contribuțiilor ar trebui să reflecte și probabilitatea de a declanșa mecanismul de asigurare a depozitelor în cazul unei instituții de credit și, în special, probabilitatea ca aceasta să intre în lichidare, și nu în rezoluție.

În plus, pentru motive de securitate juridică, regulamentul propus trebuie să analizeze modul în care vor fi utilizate contribuțiile, care se colectează în anumite state membre peste nivelul cerinței minime de 0,8 % din depozitele acoperite.

2.6. Rolul BCE în stabilirea cuantumului total al contribuțiilor ex ante pentru fiecare SGD participantă

BCE apreciază faptul că regulamentul propus stipulează că în fiecare an, în cursul perioadei de reasigurare și de coasigurare, comitetul va consulta BCE și autoritatea națională competentă înainte de a determina pentru fiecare SGD participantă cuantumului total al contribuțiilor *ex ante* pe care le poate solicita de la instituțiile de credit afiliate la respectiva SGD participantă. Astfel de consultări regulate reflectă experiența autorităților de supraveghere în ceea ce privește evaluarea gradului de risc al instituțiilor și permite BCE și autorităților naționale competente să se asigure că procedura de calculare și de colectare a contribuțiilor nu aduce atingere solidității instituțiilor de credit care contribuie.

2.7. Utilizarea resurselor

BCE apreciază faptul că regulamentul propus prevede ca resursele să fie utilizate nu doar pentru efectuarea de plăți, ci și în cazul unui eveniment de rezoluție care apare în oricare dintre cele trei etape ale EDIS. Acest aspect este important pentru facilitarea rezoluției care, pentru multe bănci care se află în dificultate sau care sunt susceptibile a se afla în dificultate, poate fi de interes general și, astfel, poate fi o soluție preferabilă insolvenței. Această prevedere este de asemenea conformă cu Directiva 2014/49/UE și cu Regulamentul (UE) nr. 806/2014, care obligă SGD-urile să răspundă până la nivelul depozitelor acoperite, cu condiția ca deponenții să continue să aibă acces la depozitele lor și ca participarea la finanțarea rezoluției să nu depășească pierderile pe care SGD-urile le-ar fi înregistrat dacă ar fi fost în insolvență.

Cu toate acestea, regulamentul propus trebuie să abordeze în mod expres aspectul dacă EDIS ar trebui să acopere soldurile depozitelor mai mari de 100 000 EUR, care sunt protejate în mod temporar pentru o perioadă de la 3 la 12 luni conform legislației statului membru vizat, astfel cum se permite la articolul 6 din Directiva 2014/49/UE.

⁽¹⁾ Acestea sunt următoarele: (a) nivelul capacității instituției de a absorbi pierderea; (b) capacitatea instituției de a-și îndeplini obligațiile pe termen scurt și pe termen lung; (c) stabilitatea și diversitatea surselor de finanțare și a activelor foarte lichide negrevate ale instituției; (d) calitatea activelor instituției; (e) modelul economic și managementul instituției; (f) gradul de grevare a activelor instituției.

2.8. *Obligația EDIS față de SGD-uri în cursul etapei de asigurare parțială și al etapei de asigurare completă*

Instituirea EDIS va facilita accesul SGD la resurse financiare suplimentare, inițial prin intermediul reasigurării și al coasigurării, resursele acumulându-se treptat în acest scop în Fondul de asigurare a depozitelor. Până cel târziu în 2024, toate contribuțiile colectate de la instituțiile de credit afiliate la SGD-uri ar trebui să fie direcționate direct în Fondul de asigurare a depozitelor din cadrul EDIS. Cu toate acestea, potrivit Directivei 2014/49/UE, schemele naționale, și nu EDIS sau Fondul de asigurare a depozitelor, păstrează răspunderea deplină în ceea ce privește cererile de compensare formulate de deponenți. În consecință, pentru etapa de asigurare completă, regulamentul propus ar trebui să stipuleze în mod clar o obligație juridică a EDIS sau a Fondului de asigurare a depozitelor de a satisface întreg necesarul de resurse pentru cererile deponenților formulate în urma unui eveniment notificat de o SGD națională în conformitate cu articolul 41h alineatul (2). BCE înțelege că o astfel de obligație în sarcina EDIS se instituie prin articolul 41h alineatul (1), care prevede că „SGD-ul participant este asigurat complet de sistemul european de asigurare a depozitelor”. Cu toate acestea, la articolul 41m alineatul (2) ar fi necesar să se precizeze o obligație juridică clară pentru a se asigura că plata proporțională preconizată în caz de evenimente de plată multiple simultane vizează numai distribuirea mijloacelor financiare disponibile imediat, mai exact EDIS nu este exonerată de obligația sa față de SGD-uri de a acoperi toate cheltuielile acestora, după ce s-au colectat contribuțiile *ex post* și/sau s-a recurs la mijloace de finanțare alternative. Ceea ce este mai important, aceeași obligație juridică, deși limitată la partea specifică ce este coasigurată, trebuie să se aplice și în cazul obligațiilor EDIS față de SGD-uri în cursul etapei de coasigurare. Acest aspect confirmă nevoia ca în cadrul EDIS să existe un mecanism public de protecție neutru din punct de vedere fiscal. În sfârșit, intervalul de timp în care comitetul ia o decizie cu privire la mijloacele financiare disponibile în conformitate cu articolul 41m alineatul (2) ar trebui redus, întrucât se așteaptă ca SGD-urile să compenseze deponenții în termen de șapte zile lucrătoare⁽¹⁾.

2.9. *Excluderea de la acoperirea oferită de EDIS*

Articolul 41i instituie o procedură de excludere a unei SGD de la acoperirea EDIS. Din proprie inițiativă sau la cererea comitetului ori a unui stat membru participant, Comisia poate decide în cadrul acestei proceduri că: (a) o SGD nu și-a respectat obligațiile care îi revin în temeiul regulamentului propus sau al articolului 4, 6, 7 sau 10 din Directiva 2014/49/UE; sau că (b) o SGD, autoritatea administrativă relevantă, în înțelesul articolului 3 din Directiva 2014/49/UE, sau orice altă autoritate relevantă a statului membru acționat, în legătură cu o anumită cerere de acoperire din sistemul european de asigurare a depozitelor, într-un mod care contravine principiului cooperării loiale, astfel cum este stabilit la articolul 4 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE).

BCE sprijină faptul că regulamentul propus prevede măsuri de protecție care au drept scop să asigure că toate SGD-urile își respectă obligațiile care le revin în temeiul noului cadru în conformitate cu transpunerea națională a Directivei 2014/49/UE. Acest aspect este important pentru evitarea oricărui risc legat de parazitism și pentru diminuarea hazardului moral. Cu toate acestea, dată fiind gravitatea acestei sancțiuni și eventualele consecințe pentru deponenți, excluderea unei SGD naționale trebuie să fie luată în considerare numai în cazul în care este proporțională cu încălcarea produsă și trebuie să fie aplicată doar după ce SGD în cauză nu a respectat măsura provizorie de executare în termenele prestabilite în cadrul unor proceduri care urmează a fi instituite în temeiul regulamentului propus. În vederea creșterii gradului de securitate juridică, cazurile de neîndeplinire a obligațiilor care declanșează o excludere ar trebui să fie stabilite într-un mod mai precis. În cazurile de neîndeplinire a obligațiilor mai puțin grave, se pot lua în considerare alte sancțiuni, inclusiv plata unor penalități. În plus, atunci când se decide aplicarea măsurii excluderii, este necesar să se instituie un mecanism corespunzător care să asigure respectarea deplină și în orice moment a obiectivului primordial de a asigura protecția adecvată a tuturor depozitelor garantate. Pentru a se asigura ca deponenții să nu fie mai dezavantajați din punctul de vedere al protecției depozitelor decât ar fi fost în cazul în care SGD corespunzătoare nu ar fi făcut parte din EDIS și toate contribuțiile ar fi fost acumulate la nivel național, acest aspect este deosebit de important începând din etapa de asigurare completă, când toate contribuțiile colectate de la instituțiile de credit participante vor fi transferate direct în EDIS.

În acest context, se pot lua în considerare mai multe soluții. De exemplu, contribuțiile SGD excluse ar putea fi păstrate în Fondul de asigurare a depozitelor și depozitele deținute la data excluderii SGD ar putea să beneficieze în continuarea de acoperire din partea EDIS, astfel asigurându-se că deponenții au un drept legal de creanță direct împotriva EDIS. În mod alternativ, regulamentul propus ar putea să prevadă o metodă și o procedură prin care resursele colectate de la instituțiile de credit afiliate la SGD exclusă ar fi rambursate respectivei SGD în momentul excluderii. În oricare dintre aceste scenarii, sumele care urmează a fi rambursate sau disponibile pentru acoperirea creanțelor directe ar trebui să fie plafonate astfel încât să fie în concordanță cu obiectivul clauzei de excludere. Regulamentul propus ar trebui să ofere orientări clare cu privire la procedura de rambursare, inclusiv calendarul și metoda pentru calcularea sumelor care urmează a fi rambursate. Această metodă s-ar putea baza, de exemplu,

⁽¹⁾ Sub rezerva dispozițiilor tranzitorii care, cu toate acestea, expiră la începutul perioadei de asigurare completă.

pe metoda aplicată pentru repatrierea contribuțiilor la SGD prevăzută de regulamentul propus în cazul încetării acordurilor de a cooperare strânsă încheiate de BCE și autoritățile competente din statele membre din afara zonei euro în cadrul MUS ⁽¹⁾. Pe baza aceluiași argumente și în cazul în care nu se optează pentru rambursare, autoritatea relevantă ar trebui să aibă dreptul ca, în momentul adoptării unei decizii de constatare a faptului că o instituție de credit se află sau este susceptibilă a se afla în dificultate, să solicite din partea Fondului de asigurare a depozitelor resurse pentru a contribui la o acțiune de rezoluție în conformitate cu Directiva 2014/59/UE ⁽²⁾.

Din considerentele ⁽³⁾ regulamentul propus rezultă că principiul cooperării loiale, astfel cum este stabilit la articolul 4 alineatul (3) din TUE, se extinde asupra tuturor entităților, organismelor și autorităților relevante implicate în aplicarea regulamentulului propus. Cu toate acestea, pentru motive de securitate juridică, s-ar cuveni să se menționeze în mod expres în cuprinsul articolului 41i că acest principiu se aplică de asemenea Comisiei și comitetului. În plus, în vederea asigurării unor măsuri procedurale de protecție adecvate, a predictibilității consecințelor și a evitării riscurilor inutile la adresa stabilității financiare, regulamentul propus ar trebui să fie elaborat într-un mod care să indice cazurile în care se consideră că nu au fost respectate condițiile în care funcționează acest principiu.

În sfârșit, articolul 41i ar beneficia de asemenea de introducerea unei proceduri și a unui calendar care trebuie respectate în momentul în care se adoptă decizii de excludere. În această privință, o sursă de inspirație ar putea fi procedura instituită la articolul 258 TFUE ⁽⁴⁾. În plus, poate fi necesar să se precizeze raportul existent între procedura de excludere prevăzută la articolul 41i și procedura privind încălcarea dreptului Uniunii prevăzută la articolul 258 TFUE. În această privință, se observă că excluderea unei SGD fără vreo repatriere a contribuțiilor plătite de instituțiile afiliate la SGD respectivă ar constitui o încălcare automată de către SGD în cauză a articolului 10 alineatul (2) ⁽⁵⁾ din Directiva 2014/49/UE. Acest lucru se datorează faptului că, potrivit articolului 74c alineatul (4) propus, contribuțiile pe care instituțiile de credit afiliate la o anumită SGD le plătesc în cadrul EDIS sunt luate în considerare la calcularea nivelului-țintă minim pe care SGD participantă trebuie să îl atingă în conformitate cu Directiva 2014/49/UE. În plus, nu SGD-urile sunt cele care trebuie să îndeplinească anumite cerințe prevăzute la articolele 4, 6, 7 și 10 din Directiva 2014/49/UE, ci statele membre sau alte entități, de exemplu instituțiile de credit afiliate.

2.10. *Recuperarea resurselor Fondului de asigurare a depozitelor*

Procedurile pe care trebuie să le urmeze Fondul de asigurare a depozitelor în vederea recuperării resurselor furnizate unei SGD în cazul unui eveniment de plată sunt, în primul rând, legate de progresul înregistrat de eforturile de colectare din cadrul procedurilor naționale de insolvență. Durata acestor proceduri variază în mod semnificativ între statele membre și, uneori, poate fi de destul de mare. La articolul 41q se recomandă mai multă precizie pentru a se asigura comitetului dreptul de a exercita anumite drepturi în legătură cu procedurile naționale de insolvență, prin acestea asigurându-se recunoașterea poziției juridice a comitetului la nivel judiciar. Exercițarea efectivă a unor astfel de drepturi ar putea să implice și alocarea către comitet a unor resurse semnificative necesare pentru executarea acestei sarcini.

2.11. *Mecanisme de protecție*

Regulamentul propus nu prevede pentru EDIS un mecanism public european de protecție neutru din punct de vedere fiscal care să fie aplicat în cazul unui sau al mai multor evenimente de plată care depășesc resursele financiare disponibile ale EDIS, iar contribuțiile *ex post* sau finanțarea alternativă nu pot fi valorificate suficient de rapid pentru a asigura în timp util o efectuare a plății către deponent sau o implicare a EDIS într-un caz de rezoluție. Aceasta presupune că orice obligație de plată către deponenți care depășește resursele puse la dispoziție de EDIS revine, în principiu, SGD relevantă în temeiul articolului 10 alineatul (9) din Directiva 2014/49/UE, care prevede că statele membre se asigură că SGD-urile dispun de mecanisme de finanțare alternative adecvate, care le permit să obțină finanțare pe termen scurt pentru a satisface creanțele împotriva respectivelor SGD-uri. În consecință, eficacitatea întregului sistem se bazează în ultimă instanță pe credibilitatea mecanismelor de protecție naționale.

În opinia BCE, instituirea în cadrul EDIS a unui mecanism public comun de protecție neutru din punct de vedere fiscal cel târziu începând cu etapa de asigurare completă este necesară pentru a se asigura un nivel la fel de ridicat de încredere în protecția depozitelor în toate împrejurările și pentru a se slăbi în mod eficient legătura dintre bancă și stat existentă la nivel național. În cele din urmă, recurgerea la mijloacele de protecție naționale susține obiectivul regulamentulului propus de a consolida uniunea bancară prin reducerea legăturilor dintre bancă și stat în

⁽¹⁾ A se vedea articolul 1 alineatul (5) din regulamentul propus care modifică, printre altele, articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 806/2014.

⁽²⁾ Articolul 109 din Directiva 2014/59/UE.

⁽³⁾ A se vedea în special considerentul 40 al regulamentulului propus.

⁽⁴⁾ Articolul 258 din Tratat instituie o procedură pe care Comisia este obligată să o urmeze în cazul în care consideră că un stat membru a încălcat oricare dintre obligațiile care îi revin în temeiul tratatelor: aceasta trebuie să emită un aviz motivat cu privire la acest aspect, după ce a oferit statului membru în cauză posibilitatea de a-și prezenta observațiile. În cazul în care statul membru în cauză nu se conformează acestui aviz în termenul stabilit de Comisie, Comisia poate sesiza Curtea de Justiție a Uniunii Europene.

⁽⁵⁾ Articolul 10 alineatul (2) din Directiva 2014/49/UE prevede că, până la 3 iulie 2024, resursele financiare disponibile ale SGD ating un nivel-țintă de cel puțin 0,8 % din cuantumul depozitelor acoperite ale membrilor lor.

diferitele state membre ⁽¹⁾. Instituirea unui EDIS consolidează în mod semnificativ uniunea bancară întrucât, prin faptul că SGD-urile au acces la resursele comune ale EDIS, acesta oferă un grad considerabil mai ridicat de protecție împotriva șocurilor locale de mare anvergură. Cu toate acestea, în lipsa unui mecanism de protecție comun, EDIS nu va reuși să elimine un factor ce ar putea avea un impact negativ asupra încrederii deponenților ca urmare a îndoielilor legate de credibilitatea mijloacelor de protecție pur naționale. Așadar, un mecanism public comun de protecție neutru din punct de vedere fiscal este un element important pentru asigurarea credibilității EDIS și ar trebui introdus progresiv în concordanță cu mutualizarea progresivă a protecției depozitelor. Un mecanism comun de protecție solid nu ar conferi doar siguranță deponenților din statele membre care au o situație fiscală mai puțin favorabilă, ci ar conduce și la un EDIS global mai puternic. Orice astfel de mijloc de protecție pentru Fondul de asigurare a depozitelor trebuie să respecte principiul neutralității fiscale, asigurând că toate fondurile publice sunt recuperate din sectorul financiar prin intermediul contribuțiilor *ex post*. Utilizarea Mecanismului european de stabilitate pare a fi o opțiune pentru instituirea unui mecanism public comun de protecție neutru din punct de vedere fiscal.

2.12. *Accesul automat al statelor membre care aderă la MUS*

Considerentul 14 al regulamentului propus pare să prevadă accesul automat la EDIS al tuturor SGD-urilor recunoscute oficial într-un stat membru care aderă la MUS. Deși ar trebui să existe în mod clar o obligație de a adera simultan la toți pilonii uniunii bancare, ar trebui să se pună în aplicare măsuri tranzitorii care să asigure o introducere progresivă adecvată a oricărei SGD care aderă într-o etapă ulterioară. Prin aceste măsuri tranzitorii se asigură că orice astfel de aderare nu constituie o sarcină inutilă pentru mecanismele de finanțare ale EDIS. De exemplu, în cazul în care un stat membru a aderat în cursul etapei ulterioare de coasigurare sau în cursul etapei de asigurare completă, s-ar putea justifica prevederea unui transfer de la SGD către EDIS al fondurilor acumulate de SGD (sau al unei părți predefinite din aceste fonduri) din momentul intrării în vigoare a regulamentului propus, în conformitate cu traiectoria de finanțare prevăzută la articolul 41j.

2.13. *Schimbul de informații*

Regulamentul propus, prin faptul că susține încheierea, atunci când este necesar, a unui memorandum de înțelegere, recunoaște importanța schimbului eficient de informații dintre autoritățile implicate în asigurarea unei bune funcționări a EDIS, de exemplu comitetul, autoritățile desemnate, autoritățile competente, inclusiv BCE, și autoritățile de rezoluție ⁽²⁾. Având în vedere importanța acestui aspect și pentru a se evita orice eventuale obstacole în calea realizării unui astfel de schimb de informații, se pare a fi necesar ca articolul 34 din Regulamentul (UE) nr. 806/2014 să fie modificat pentru a include în mod expres SGD-urile și autoritățile desemnate printre organele și autoritățile care au dreptul să facă schimb de informații și să încheie un memorandum de înțelegere în conformitate cu articolul menționat. Acest lucru poate fi realizat prin introducerea unei noi dispoziții în regulamentul propus.

2.14. *Observații tehnice și propuneri de redactare*

În cazul în care BCE recomandă modificarea regulamentului propus, propunerile de redactare specifice însoțite de o explicație în acest sens se regăsesc într-un document tehnic de lucru separat. Acesta include și textul propus de BCE pentru o modificare a Directivei 2014/49/UE. Documentul tehnic de lucru este disponibil în limba engleză pe website-ul BCE.

Adoptat la Frankfurt pe Main, 20 aprilie 2016.

Președintele BCE

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ A se vedea considerentul 17 al regulamentului propus.

⁽²⁾ A se vedea considerentul 39 al regulamentului propus.